Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 19. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СУБОТА, 30-го СІЧНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 30, 1982 No. 19. VOL. LXXXIX.

АМЕРИКАНЦІ ВИСТУПАЮТЬ В ОБОРОНІ В. ПОЛОВЧАКА

Москва. — Агентство Ройтерса повідомило, покликаючись на совєтське агентство ТАСС, що уряд Совєтського Союзу вислав Вашінгтонові формальну вимогу, щоб він зняв всякі заборони і дозволив Володимирові Половчакові, українському юнакові з Чикаго, який бажає залишитися в ЗСА, виїхати до СССР, щоб, мовляв, „злучитись там зі своєю родиною".

Батьки В. Половчака, як відомо, виїхали на „родіну" залишаючи у цій країні не тільки сина Володимира, але також старшу дочку Наталію, які вміжчасі отримали право азилю і право на перебування в ЗСА. Апеляційний суд в Чикаго виніс недавно рішення, що Володимир повинен бути повернений родичам, але проти цього рішення оборонці внесли апеляцію до найвищого суду в Іллиной, а Департамент справедливости повідомив Службу іміграції і натуралізації, що без відома цього Департаменту ніхто не має права видати Володимира в руки совєтських опичників. Сторону Михайла і Анни Половчаків на суді репрезентувала Американська унія громадянських свобід.

Покликаючись на рішення апеляційного суду і на дуже часто несправедливу оцінку ситуації адвокатів Американської унії, численні амриканці українського походження, а також американські законодавці, а то і звичайні читачі американської преси, висловили свою думку про справу Володимира в листах до президента Рональда Регена, членів обидвох палат Конгресу, преси і журналів. На окрему увагу заслуговує лист до редакції „Ню Йорк Таймсу" конгресмена Пітера Пайзера з 23-ої виборчої округи в Ню Йорку, який, покликаючись ма редакцій- покликаючись на редакцій- січня ц.р. пише, що він мав нагоду зустічатися особисто з В. Половчаком і був глибоко потрясений розмовою з ним. Конгресмен Пайзер каже, що згідно з совєтським кримінальним правом Володимира, напевно, жорстоко покарали б совєтські чинники, а може навіть заслали б „на перевиховання" до так званих „психіятричних закладів" керованих КҐБ, у висліді чого Володимир не тільки б не з'єднався з батьками, але був би позбавлений елементарних свобід, якими він користується в цій країні. Конгресмен звертає увагу, що Володимир не живе тут осамітнений, бо тут є його сестра і інші члени родини. Пайзер закликає Департамент справедливости до рішучого становища в цій справі і недопущення до видачі В. Половчака без його волі.

В подібному тоні були написані й два інші листа в „Ню Йорк Таймсі", надруковані у числі газети з 20-го січня ц.р. Листи підписали: Гарріет Ф. Пилпел, Джером М. Балзам, Марк Тобак і Курт Роґґ-Мелцер.

Обширного листа у справі оборони В. Половчака вислав до генерального прокуратора ЗСА Вілліяма Френча Смита конґресмен Джеймс Флоріо, недавній кандидат Демократичної партії на губернатора в стейті Ню Джерзі. Добре обоснованy статтю в обороні Володимира написав у чикаґській газеті „Чикаго Сан -Таймс" з 13-го січня ц.р. відомий колюмніст Роджер Саймон, порівнюючи випадок В. Половчака з долею багатьох тисячамериканських дітей кривджених батьками, яких все таки хоронить і обороняє американський закон. „Не журися Володимире, — пише в кінці своєї статті Р. Саймон, — будь собою, ти є більшість". Автор хоче мабуть сказати, що в обороні Володимира виступає американська більшість.

Зростають розходження між арабськими урядами

Туніс. — Тут мала відбутися всеарабська конференція, заплянована на 26-го січня, метою якої було обговорити й устійнити спільний арабський плян проти Ізраїля після прилучення Голянських висот, які колись були частиною Сирії, до Ізраїля. Конференція не відбулася, як і інші заплянoвані в тій справі наради.

Сирія робить наполегливі заходи для відбуття такої конференції, одначе її близька співпраця з Совєтським Союзом насторожує інші арабські країни. Сирійський міністер закордонних справ Абдель Галім Халдам, зложив заяву, що в противагу американсько-ізраїльському союзові, араби мусять добитися такого самого совєтсько-арабського союзу, який повинен мати виразний характер стратегічного альянсу.

Рівнобіжно з тим з доручення Москви численні арабські лідери, які тісно співпрацюють з нею, радикалізують арабські маси й наставляють їх проти традиційних арабських режимів і звичаїв. Така розкладова робота вже принесла чималі наслідки й загрожує великим внутрішнім заколотом у різних арабських країнах. Накінець ірансько-іракська війна ще додатково поділила арабів. Спершу війна та мала характер війни арабів з іранцями за домінацію на Середньому Сході. Тепер, за намовою Москви, деякі арабські країни, власне на чолі з Сирією, фактично перейшли на бік Ірану і допомагають йому проти арабського Іраку. Так само, хоч покищо дуже обережно, сприяє Іранові Москва. Наслідком того Іран здобуває щораз виразніше перевагу у війні з Іраком, що викликує великі турботи серед значної кількости арабських країн.

Сирія зі свого боку підносить різні закиди під адресою інших арабських країн, бо вони виступають проти неї й зовсім не беруть до уваги арабської солідарности. Сирія хотіла б поставити на порядку нарад питання арабських санкцій проти ЗСа за вето, зложене представником ЗСА в Раді безпеки ОН в справі санкцій проти Ізраїля за окупацію Голянських висот, а навіть приготовляє пропозицію ембарґа на вивіз до ЗСА нафтової ропи, продукованої арабськими країнами. наслідки такого радикального кроку пошкодили б деяким арабським країнам а в першу чергу Савдійській Арабії та узалежнили б їх від тих арабських країн, які провадять просовєтську політику.

ЗМІЦНЮЮЧИ СВОЇ ВІЙСЬКОВІ СИЛИ, З'ЄДНАНІ Стейти Америки витратять в цьому році тільки на модернізацію і продукцію нових типів літаків і розпрацювання плянів виробу хемічної зброї понад 11 більйонів долярів, — заявили речники Пентаґону. Президент Роналд Реґен вже затвердив цей плян, а керівники летунства заявили, що на протязі чергових п'яти років Пентаґон закупить 50 літаків типу С-5 від компанії Локгід (найбільші транспортові літаки в світі) і 44 машини типу КС-10 від компанії МекДоннел Даґлес, яка спеціялізується у продукції літаків транспортових, потрібних армії для перевезення автомобілів, танків, більших гармат, зброї тощо.

Гейґ перебував на Близькому Сході

Єрусалим, Ізраїль. — Сюди прибув із Женеви, після відбуття розмов з міністром закордонних справ СССР, Андреєм Ґромико — державний секретар Алексaндер Гейґ. Він відбув розмови в Єрусалимі, а відтак в Каїрі.

Зі зближенням реченця комплетної евакуації Синайського півострова ізраїльськими військами й передачі його Єгиптові зростає активність в напрямі інших конфліктних питань Близького і Середнього Сходу. Одним з тих питань є автономія для арабів, які проживають в Ізраїлі.

Проблема автономії є ускладнена скрайніми становищами сторін, які є включені в той конфлікт. Арабські держави, які підтримують арабів в Ізраїлі, безкомпромісово вимагають державної самостійности й повної суверенности для палестинських арабів вже. Велика частина арабського населення в Ізраїлі так само вимагає цього, а висловом і репрезентантом їхніх прагнень є Палестинська Визвольна Організація. Нечисленні араби в Ізраїлі, які є прихильниками автономії в рамках ізраїльської держави, стероризовані терористами ПВО, які вбивають негайно кожного араба, який висловився за автономію для арабів в Ізраїлі.

Ізраїль, який уже дав арабам далекойдучі автономні привілеї, не менш безкомпромісово відмовляються погодитися на звільнення заселених арабами територій, які є тепер в Ізраїлі та створення на них суверенної палестинської арабської держави. Ізраїльські чинники вказують, що така держава стане не лише вогнищем неспокою і конфліктів в тому обширі, а навіть між самими арабами, але також на те, що ПВО є на ділі інструментом в руках російської політики, через що самостійна палестинська держава стала б виключною базою Москви для її імперіялістичної політики та для комуністичних переворотів і братньої смертельної боротьби між арабами, опертої на клясовій ворожнечі і клясових конфліктах. Вашінґтон вже від довшого часу намагається знайти компромісову позицію між тими двома становищами.

Алексaндер Гейґ після прибуття з Женеви до Єрусалиму зразу розпочав інтенсивні розмови з керівними діячами ізраїльської політики на чолі з Менахемом Беґіном. Після довгих і вичерпних розмов в Єрусалимі він відлетів до Єгипту. Прибувши до Каїра, він перевів розмови з президентом Госні Мубараком та іншими єгипетськими державними мужами, які приготовляються перебрати решту Синаю і розпочати нову фазу мирової політики на Близькому Сході.

З ПОЛЬСЬКИХ ДЖЕРЕЛ У ВАТИКАНІ повідомлено, що примас Польщі Юзеф Ґлемп прибуде до Ватикану 4-го лютого 1982 року. В товаристві примаса буде його наступник на престолі архиєпископства в Кракові, кардинал Францішек Махарскі. Вміжчасі примас Ґлемп відвідав деякі концентаційні табори недавно арештованих у Польщі та відбув з ними розмови. Після його перебування в таборах католицькі інформаційні органи в Польщі подали, що в'язні в доброму настрої, але деякі з них важко хворі.

ГЕНЕРАЛ ДОЗІЄР ПЕРЕБУВАЄ З РОДИНОЮ

Ген. Джеймс Дозієр — кілька хвилин після звільнення

Віценза, Італія. — До цього міста, в якому живе понад 1000,000 мешканців, прибув після звільнення італійськoю поліцією з рук терористів генерал Джеймс Дозієр. Команда військового шпиталя, в якому перебуває родина Дозієра, відступила їй ціле крило одного з будинків і обставила його міцною охороною. Поліція негайно після звільнення генерала розпочала дальші акції для ліквідації терористів з Червоних бригад.

Згідно з найновішими, зревідованими інформаціями генерал після звільнення коротко перебував в приміщеннях поліції в Падуї, де він перебував в руках терористів, і після передання поліції інформації та обсервацій про терористів, був доставлений до військового шпиталю у Віценза, куди прибула до нього його дружина й дочка, які перебували в Західній Німеччині.

Поліційні подробиці про переведену акцію звільнення генерала вказують на вийняткову кропітку підготову до неї. Передполудневу годину вибрала поліція для акції тому, що в околиці будинку, де терористи перетримували генерала, саме в тому часі найбільший рух на вулицях. Недалеко будинку заїхала група робітників, тобто перебрані поліціянти зі спеціяльного антитерористичного відділу, з булдозером і розпочали фіктивну вуличну роботу, шум якої відвертав увагу від заходів поліції. Міцний кордон поліції оточив щільно будинок, де перебували терористи з ув'язненим генералом, щоб внеможливити їм евентуальну втечу.

Тоді до будинку ввійшли відповідно перебрані поліціянти, які швидким штурмом вломилися, або ввійшли при помочі доробленого до помешкання ключа. Один з терористів, які були комплетно заскочені, схопив пістолю й намірив її в голову генерала, але вже не вспів вистрілити. Всі пять терористів , між ними принаймні одна, а можливо дві жінки, арештовані, а один з них поранений у голову від удару прикладом рушниці. Італійська преса припускає, що поранений у голову ударом прикладу терорист це той, що спрямував пістолю в голову генерала. Поліціянти, які переводили акцію були замасковані, щоб припадково котрогось з них хтось не розпізнав.

В помешканні, де терористи притримували генерала скутим у малому шатрі, поліція знайшла різні документи, фальшиві пашпорти, списки провідних діячів району Падуи, п'ять модерних машинових пістоль, сім ручних гранат, багато різної амуніції та шість ладунків вибухового матеріялу. Також італійські ліри на суму коло 20,000 американських долярів.

Після звільнення генерала Дозієра поліція дещо відхилила рубець таємниці над протитерористичними акціями, які вона останньо провела. З інформацій виходить, що вона останньо арештувала понад 20 видатних терористів, а між ними одного з головних лідерів, Джіованні Сензані, який до минулого року був професором кримінології в університеті у Фльоренції, звідки він виїздив навіть на міжнародні конференсії у справі поборювання тероризму. На одній з таких конференцій у Мадриді були з ним три інші італійські делегати, які були суддями — всіх їх після повороту з Мадриду помордували терористи Червоних бригад.

Поліція не скриває факту, що наслідком проведених останньо арештів вона вдерлася в нутро терористичних угрупувань, завербувала там внутрішніх інформаторів, що їй уможливило звільнення генерала Дозієра та допоможе видатно в дальшій боротьбі з тероризмом.

У світі

ПРЕЗИДЕНТ ЄГИПТУ ГОСНІ МУБАРАК виступив в єгипетському телебаченні з промовою на господарські теми. На вступі він підкреслив два моменти, які будуть відігравати велику ролю в майбутніх зусиллях зміцнити й розбудувати економіку Єгипту: поперше, зусилля мусять бути направду великі й участь у них мусить взяти весь нарід. Вийнятків у цьому не може бути, й хто обіцяє собі, що це буде легко, або він якимсь способом уникне участи у несенні спільних тягарів, помиляється. Мубарак заповів, що в лютому відбудеться велика нарада економістів і практиків господарського життя, яка розгляне цілість тих справ і винесе рішення, які будуть для уряду підставою для дальших заходів. "Єгипет належить усьому народові", — сказав Мубарак, — і помиляється той, хто думає зберегти якісь привілеї для себе. Не буде ані упривілейованих, ані таких, які несуть надмірний тягар" — підкреслив президент другий елемент своєї господарської політики.

УРЯД ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ПЕРЕБРАВ У СВОЇ РУКИ ініціятиву заходів до об'єднання країни. Дотепер завжди Північна Корея з пропаґандивних міркувань висувала різні нереальні пропозиції. Тепер уряд Південної Кореї почав від пропозицій, які без найменшого труду можна перевести в життя та які, здійснені, принесли б користь обидвом частинам Кореї та спричинилися б до створення атмосфери поєднання. Південна Корея запропонувала нав'язати взаємну комунікацію поміж обидвома частинами, започаткувати торгівлю та науковий й культурний обмін. Першим кроком для цього, як запропонувала Південна Корея, мало б бути створення зв'язкових станиць в обидвох частинах та номінація високої ранґи політичного репрезентанта Півдня на Півночі і навпаки. Після того, на думку президента Південної Кореї, повинна прийти спільна конференція Півдня і Півночі Кореї, на якій обговорюватимуться відповідні зміни в конституціях обидвох частин та підготову до парляментарних виборів. Цю дуже реальну й не затяжку до переведення в життя пропозицію Північна Корея відхилила й поставила передумову, щоб американські військові частини негайно опустили Південну Корею, де вони перебувають на прохання її уряду.

КИТАЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНФЛІКТ, що його викликав спротив Пекіну проти продажу модерних бойових літаків типу Ф-16 Тайванові, злагіднено. Заступник державного секретаря Волтер Штоссел поінформував на переслуханні в Комісії закордонних зв'язків Сенату, що Уряд ЗСА на вимогу Пекіну відмовив продати такі літаки Тайванові, хоч уже перед тим, було позитивне домовлення з Тайваном у цій справі. Додатково Штоссел пояснив, що дефінітивне рішення в тій справі мало запасти щойно в майбутньому, але під кінець минулого року червоний Китай категорично вимагав негайної полагоди тієї справи й тому державний секретар і інші елементи Уряду ЗСА рішили той продаж відкликати. Розвиток добрих відносин і співпраці між КНР і ЗСА — це першоплянове завдання політики ЗСА. Відносини між тими двома країнами мають далекойдучий стратегічний характер і тому їхньому правильному розвиткові Уряд ЗСА підпорядковує інші справи.

ГРУДЕНЬ ПРИНІС НАЙКРАЩІ УСПІХИ В ОРГАНІЗАЦІЙНІЙ КАМПАНІЇ УНС

Іван Геврик

Андрій Іванюк

Квітка М. Стецюк

Христина Фуга

Джерзі Ситі, Н.Дж. — Організаційний Відділ УНСоюзу інформує, що грудень був найбільш успішним місяцем у 1981 році. У грудні придбано 449 нових членів і забезпечено їх сумою 990,000 дол.

Ці поважні організаційний і фінансовий успіхи, в першу чергу, завдячується тим секретарям та відділовим урядовцям, які не жаліли ні часу, ні труду, а віддано працювали. Таких осіб було біля півтори сотні.

Коли брати до уваги грудневий успіх поодиноких осіб, то в першу чергу висловлюємо нашу щиру подяку і признання тим союзовцям, які приєднали 10 чи більше нових членів.

Безперечно, ми щиро дякуємо теж і всім тим, які придбали лише одного члена, бо вони дали доказ своєї льояльности до заслуженої установи.

Прикро ствердити, що не всі відділи включилися активно в цю передконвенційну кампанію. Понад сто відділів не спромоглися на протязі цілого року здобути бодай одного нового члена.

До грудневого успіху у великій мірі причинилась Канада, яка приєднала 94 нових членів. В тому числі головний контролер мґр Іван Геврик (445-ий Відділ) приєднав 49 нових членів, а в місяці листопаді 71 нового члена — разом за два місяці 120 нових членів — це неабиякий успіх члена Головного Уряду УНСоюзу. Другим канадцем, який мав поважний успіх, є мґр Володимир Літинський (341) з Віндзору, Онтаріо, який здобув 32 нові члени.

В Америці найкращі успіхи мали: предсідник 106-го Відділу Андрій Іванюк, який приєднав 23 нові члени, Емануїл Притула, секретар 337-го Відділу — 15 нових членів, Квітка Стецюк, секретарка 25-го Відділу — 14 нових членів, Христина Фуга, секретарка 269-го Відділу — 11 нових членів, а в місяці листопаді вона здобула 13 членів — разом за два місяці — 24 члени.

Всім, що трудилися для розбудови УНСоюзу в грудні, а також на протязі цілого року висловлюємо нашу щиру подяку.

ЧЕМПІОНИ МІСЯЦІВ ЛИСТОПАДА І ГРУДНЯ

	Відд.	Чл.
І. Геврик	445	120
А. Іванюк	106	23
Квітка Стецюк	25	14
Христина Фуга	269	24

(В. Літинський (341) і Е. Притула (337) не прислали своїх знімок).

Другим накладом появилася книжка д-ра М. Прокопа

Мюнхен, Західня Німеччина. — З видавництва „Сучасність", серій видань Бібліотеки Прологу і Сучасности ч. 150, минулого року тут вийшла другим виданням 176-сторінкова книжка д-ра Мирослава Прокопа п.з. „Україна й українська політика Москви"; обкладинка — роботи Ірини Івахів. У книжці — придатний іменний показник. Перший наклад її появився у цьому ж місті в 1956 році.

Автор цієї книжки, основуючись на першоджерельній літературі, аналізує українську політику Москви в період підготови до Другої світової війни. Він вказує на послідовне намагання Кремля спинити ріст частково-го національного відродження в 1920 роках, з'ясовує етапи ліквідації українського опору в міжвоєнний період, погроми в 1930 роках і вкінці загарбання західніх земель України та загравання Москви українською політичною картою в умовах наближення війни.

Книжку в ціні 5 долярів можна набути в українських книгарнях, або у видавництві „Сучасність" у Ніни Ільницької, 254 Вест 31 вул., 15 поверх, Ню Йорк, Н.Й. 10001.

Мистець О. Мазурик матиме виставку у Римі

Рим, Італія. — Патріярх Йосиф Сліпий запросив мистця Омеляна Мазурика до Риму, для влаштування виставки його картин, яка й відбудеться, починаючи понеділком, 15-го лютого, тут, при Віа Авреліа 481.

Як відомо, творчість О. Мазурика привертає до себе увагу також достойників Церкви. Подібна виставка до заплянованої вже раніше відбулася тут, в Українському Католицькому Університеті у 1975 році під патронатом Патріярха-Кардинала Йосифа, присвячена справі українського патріярхату. П'ять років пізніше, в 1980 році, Папа Іван Павло II особисто прийняв картини мистця під час виставки творів О. Мазурика у паризькій ґалерії „Арт Форум Інтернасіональ", про що широко писала українська й чужинецька преса. Ці картини тепер зберігаються у Ватикані.

У З'єднаних Стейтах Америки відбулися три виставки мистця. Одна в Ню Йорку, друга у Филядельфії в 1979 році, а два роки раніше О. Мазурик мав виставку в Чикаго. На весні мистець готує виставку картин у західній Канаді.

В Америці

ПРОВІДНІ ДЕМОКРАТИ, ЗОКРЕМА СЕНАТОРИ Едвард Кеннеді і Роберт Бирд, колишній віцепрезидент Волтер Мондейл, губернатор Каліфорнії Едмунд Бравн, посадник Дітройту Колман А. Янґ та багато інших, заявили після виступу президента Роналда Реґена, що головною метою теперішньої республіканської Адміністрації в 1981 році було позбавити бідну верству американців додаткових приходів і допомоги федерального Уряду. Критика політики Р.Реґена була приготована ще перед виступом і показана після виступу. До речі, політичні спостерігачі висловили здивування з приводу такого поступування телевізійних станцій, бо це перший мабуть випадок, що будь-хто критикував президента безпосередньо після інформаційної доповіді про „стан Унії". Мондейл назвав політику Реґена не консервативною, а радикальною; Кеннеді заявив, що податкова реформа Уряду допомогла тільки багатим; Бравн атакував настанову до програми соціяльного забезпечення. Також інші демократи поділилися ролями і все це, як кажуть деякі коментатори, виглядало на ранню передвиборчу кампанію демократів.

„МІНІЯТЮРНІ" АВАКС-И, РАДАРНІ ВІЙСЬКОВІ літаки вивінувані прецизними радарними апаратами, які свого часу були предметом широкої дискусії в пресі у зв'язку з продажем цих літаків Савдійській Арабії, служитимуть тепер для прикордонної сторожі і митних урядовців при виловлюванні контрабанд, які перекидають з Латинської Америки велику кількість наркотиків й інших заборонених товарів до З'єднаних Стейтів Америки. Служба іміґрації і натуралізації вживатиме цих поменшених формою АВАКС-ів для контролі нелеґальних міґрантів, які тисячами кожного року переходять кордони ЗСА і потім без дозволу уряду залишаються в Америці. Конґресмен Ліо Заферетті, демократ з Бруклину і голова Комісії контролі наркотиків в Палаті Репрезентантів заявив, що він вкоротці розмовлятиме про цю справу з секретарем Департаменту оборони Каспаром Вайнберґером і керівниками морської фльоти, щоб добитися дозволу на користування цими літаками.

ХОЧ ДО ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ ЩЕ ДАЛЕКО, але вже тепер колишній віцепрезидент Волтер Мондейл розпочав серйозніше змагатися за номінацію Демократичної партії. Його раннє зацікавлення виборами пояснюють знавці в той спосіб, що Мондейл хоче вчасно дати знати іншим претендентам на президентуру, що місце „зайняте", а теж він встиг уже заручитися підтримкою заможних добродіїв-меценатів Демократичної партії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Рік від повороту „закладників"

Події мчать таким головокружним темпом і висувають такі щораз нові болючі й строго актуальні проблеми, що забувається те, що сталося ще розмірно недавно, а здається, наче це було — ген-ген в давнині. В минулому тижні минув саме один рік, як із Ірану вернулися до дому 52 американські „закладники, що їх 3-го листопада 1979 року схопили так звані „студенти", насправді нацькована й зорганізована юрба, наскочивши і силою вдершися до американської амбасади в Теграні. Було тоді там кругло 90 осіб, між ними 63 американці. Всіх не-американців звільнили негайно, згодом звільнили чорних і більшість жінок, залишилися 52 члени американської амбасади — предмет знущань, насмішок, нелюдської поведінки ба навіть в деяких випадках фізичних туртур. Моральні тортури переживали ті люди на протязі рівно 444 днів. Їм казали, що їхні земляки в Америці відмовилися від них, що американський Уряд не дбає про них, їм сполоскували мізки, деяких примушували складати заяви продиктовувані їхніми сторожами і все це тяглося понад три роки за урядування президента Джіммі Картера. Спроба звільнити їх силою, добре заплянованою, але погано переведеною військовою акцією, скінчилася катастрофою із смертю 8-ох летунів, у двох великих гелікоптерах, які зударилися вже на іранській пустелі.

Первісна вперта вимога іранського ісламського уряду, щоби в заміну за звільнення „закладників" видати Іранові скиненого з престолу колишнього шаха Мохаммеда Різу Паглеві, відпала, коли 27-го липня 1979 року колишній шах помер, після кількох операцій на пістряка, у Каїро в Єгипті. Йшлося тоді у затяжних переговорах про зворот здепонованих колись Іраном в Америці фондів та про зворот ніби загарбаних колишнім шахом і його родиною маєтків. Прийшло до компромісу, що його схвалив президент Джіммі Картер та його льояльно дотримав також новий президент Роналд Реґен. Тямлючи, що справа тих „закладників" була найбільшою турботою і предметом старань Джіммі Картера, президент Реґен уповажнив Картера, полетіти назустріч звільненим закладникам до Вісбадену в Німеччині, першого етапу звільнених, де вони переходили лікарську перевірку. Там привітав їх Картер від Уряду й американського народу.

Деякі видатні вчені-психологи перестерігали президента Реґена і стейтові та міські власті, щоби не робити великого шуму й парад у зв'язку з поворотом недавніх в'язнів, бо є між ними такі, які можуть почуватися до вини за свою невідповідну поведінку в полоні і такі паради можуть спричинити в них жалюгідну психічну реакцію. На щастя, таке передбачування не здійснилося. Однаково президент Картер, як і його наступник заявили були, що нікого зі „закладників" не будуть притягати до ніякої відповідальности, справедливо прийнявши, що вони перебували 444 дні в атмосфері такого терору, що коли навіть дехто з них — нечисленні одиниці — заламалися, то це йде на рахунок їхніх переслідувачів, а не них, жертв терору. Далі, коли всі ті поворотці переконалися від своїх рідних, приятелів та загалу американського суспільства, що все те погане й неґативне, що їм говорили їхні в'язні, це була брехня, — коли дехто з тих поворотців пішов до місцевої бібліотеки і переглянув часописи за ввесь час їхньої неволі, то їхньою реакцією — була вдячність американському народові та американському Урядові за їхнє становище, а не ремствування. Їхній патріотизм скріпився, їхня любов до батьківщини поглибилася.

Американські коментатори, які покликуються на свої розмови з отими недавніми „закладниками", одностайно стверджують, що хоч спомин про пережиті страхіття на протязі 444-ох днів не покине тих людей до смерти, проте, вони всі включилися у життя на волі, більшість — 41 особа — перебуває на державній службі, деякі з них кінчать студії, і в усіх них є куди більше радости життя і погоди духа, як жалю і ненависти до їхніх іранських поневолювачів. Зрештою, ті їхні іранські поневолювачі з старим „імамом", аятоллою Хомейні у проводі, болюче покарані долею за їх нелюдське правління: край винищений громадянською колотнечею і війною проти Іраку, тисячі чи й десятки тисяч іранців згинули з братовбивчих рук, іранська еміграція з колишнім президентом Ірану Бані Садром у проводі керує революційним рухом проти фанатичного екстремістичного режиму Мохаммеда Хомейні, після окупації Афганістану Совєтським Союзом Іран вічно загрожений совєтською агресією і недавні американські „закладники" напевне доживуть часу, коли повалиться режим, який їх переслідував.

Володимир Душник

КІССІНДЖЕР КРИТИКУЄ ПРЕЗИДЕНТА РЕҐЕНА

Колишній державний секретар Генрі А. Кіссінджер несподівано виступив з гострою критикою закордонної політики ЗСА як і теж — НАТО. Деякі обсерватори американської політики, як ось Джеймс Рестон із „Ню Йорк Таймсу", твердять, що Кіссінджер виступив проти політики Реґена після довгих міркувань, бо під час виборів Кіссінджер підтримував Реґена.

Наголошуючи свою приязнь до Реґена, д-р Кіссінджер сказав, що він поражений „порожнечою реакції Заходу до подій в Польщі", що також підкреслює та спричинює послаблення західнього союзу...і тому в провідників Заходу немає нічого, що становило б їх гордість..."

Цілком ясно, ця одверта критика президента Реґена та НАТО схвилювала Білий Дім і Державний департамент, бо все ж таки Кіссінджера уважано за приятеля не тільки Реґена, але також цілого республіканського Уряду.

Давні приятелі Кіссінджера, активні в Уряді ЗСА, переконані, що його виступи радше мотивовані особистими причинами. Кіссінджер лихий, що його приєднують до цих, хто був близько до Ричарда Ніксона, В'єтнаму і Вотерґейту, як також, що його вважають приятелем та речником колишнього віцепрезидента Нелсона Рокефелера, а не приятелем консервативних республіканців.

Головні закиди Кіссінджера зводяться до того, що Реґен почав дуже гостру кампанію за привернення давньої мілітарної сили Америки, але тепер він разом з Гейґом і Вайнберґом повертаються до політики детанту (яку колись впровадив Кіссінджер разом з Ніксоном).

„Остаточно, для справи миру, було б куди кориснійше, якщо б на початку польської кризи ЗСА — на шляху переговорів із совєтськими представниками — впроваджено мораторій, до часу, коли б скасовано воєнний стан у Польщі, звільнено провідників „Солідарности" та доки не розпочато б діялогу Церкви, робітничої юнії та уряду", — писав Кіссінджер.

Багато з американських політичних діячів були заскочені словами Кіссінджера, хоч вони додумуються, що могло спонукати його до виступу. Кіссінджер розчарований, що він уже не є в Державному департаменті і Крайовій раді безпеки, хоч на республіканській конвенції у 1980 році він навіть пробував спільно з президентом Фордом, заключити певний „союз" з Реґеном в справі його й Форда участи в новому Уряді. Кіссінджер також не має приятелів серед ліберальних університетських професорів, тому що його утотожнюють з в'єтнамською війною й іншими аспектами політики Ніксона. Він далі не може зрозуміти, чому ніхто з Білого Дому чи Державного департаменту не звернувся до нього за порадами чи не запросив його на конференції.

Вкінці ніхто не може знати, і навіть Кіссінджер не може претендувати на таке знання, чи це було б вийшло на користь Америці і Заходові, якщо б Америка проголосила банкрутство Польщі та зірвання стосунків із Совєтським Союзом.

Кіссінджер є співтворцем політики детанту і за його урядування Америка почала експортувати до СССР технологію високого калібру, та допомогла збудувати фабрику вантажних авт над річкою Камою, де совєти виробляють велику кількість воєнного транспорту, який служить совєтській армії в Афганістані, в Африці і Кубі.

Тяжко повірити, щоб Кіссінджер перетворився у войовничого інтервенціоналіста, коли ціла його кар'єра, як державного секретаря, полягала в намаганні знайти „спільну мову" з урядом Совєтського Союзу.

На ділі, д-р Кіссінджер, не зважаючи на високу інтеліґенцію, ніколи не міг зрозуміти основних засад совєтсько-московського імперіялізму, бо ціле його наставлення було спрямоване на силу й значення атомової зброї. А саме це знання і зрозуміння значення атомової зброї, яке мав Кіссінджер переконало Ніксона встановити Кіссінджера як свого дорадника.

Питання, яке сьогодні дивує приятелів і ворогів Кіссінджера зводиться до цього: чому саме тепер він постановив виступити з критикою президента Реґена, коли Реґен потребує якнайбільшої підтримки всіх громадян у веденні міжнародної політики, яка проходить серед розбурханого міжнародного терроризму та агресивної політики Москви не тільки в Польщі, але на Близькому Сході, в Африці і Південній і Центральній Америці.

На протязі восьми років Кіссінджер накликав до поміркованої політики відносно СССР, але тепер, коли його відсунено від проводу американської закордонної політики, він накликає до „політики сильної", як проти Москви і її ролі в польській кризі, так у цілому аспекті міжнародної політики, де збігаються інтереси Америки і СССР.

Це ніяк не можуть вияснити ці, які знають Кіссінджера та його погляди на розвій світових подій під цю пору.

Про відгуки дня, наші будні та надмірну повагу

З великою прикрістю ми прочитали, що так широковідомий читачам „Свободи" Ікер пішов на довгу відпустку. Навіть коли маємо надію, що він, як обіцяв, повернеться до своїх фейлетонів, то все таки думка, що зараз цей горішній куток другої сторінки „Свободи" буде в суботу „світити пусткою", викликує сум. Бо знов одна частинка життя часопису переривається, а може і кінчається.

Довгі роки „Наші будні" давали читачам „Свободи" так потрібну розвагу і легший віддих після поважних статтей нашого політикум, чи сумних оповісток хто із знайомих помер. Вони виповняли потребу кожної, навіть найповажнішої людини відпружити думку, може усміхнутися а навіть пустити сльозу, довідатися про українські будні, сплітки „на перелазі" чи щоденні загальнолюдські проблеми.

Ми, українці, безумовно стараємося бути завжди занадто серйозні, завжди настроєні високопатріотично, декляративно й зрозуміло, що тут нашу настанову віддзеркалює ціла українська вільна преса. Безумовно, маємо до того історичну і оправдану причину але... парафразуючи відому приповідку, що „не самим хлібом живе людина" так і „не самою серйозністю живе українська вільна людина".

Тому такою популярністю втішалися фейлетони Ікера, як раніше Романа Купчинського-Галактіона Чіпки чи Василя Софрона Левицького, тому з такою приємністю читаємо рідкі, але влучні спостереження „З мого вікна" Іванни Савицької.

Усі вони у своїх писаннях заторкують проблеми нашого сьогодення без претенсій до менторства, поважних висновків чи маніфестаційних закликів.

А саме в цей спосіб можна часом більше промовити до серця читача, як довжелезною, поважною статтею. Це знає добре американська преса, яка ніколи не щадить місця на цього роду жанр журналістики. Найкращим доказом того є найбільше престижевий щоденник „Ню Йорк Таймс", хоча так само дослівно поступає кожний американський щоденник чи тижневик.

Чому, отже, ми стараємося на сторінках наших часописів бути так надмірно поважні? Чи аби не хочемо тим закрити нашого постійного почуття меншевартости?

А тим часом кожний наш день приносить десятки цікавих подій, нових спостережень, про які ми всі гуторимо і передаємо з уст до уст, які переживаємо менше або більше але... про них ми дуже рідко пишемо. А всі вони є частиною нашого життя, всі вони мають вплив на нього як і на наші настрої, на наші думки і на нашу працю.

От хоча б погода. Скільки говоримо про неї в останніх днях і тижнях, яким домінуючим чинником є вона для цілого способу нашого життя, наших плянів і наших розмов. Але де ж хто бачив, щоби шануючий себе український журналіст писав про неї в пресі аж цілий фейлетон чи репортаж. Немов би ми не ходили, як усі інші люди по землі, а лише по якійсь „вищій сфері" почувань і переживань.

А треба може і нам спуститися на землю та станути на ній здоровими ногами.

О-КА

Роман Барановський

МАРНУВАННЯ ЧАСУ

II

За єдиноможливу розв'язку теперішньої кризи Владика вважає скликання відповідно підготованого Надзвичайного Конгресу. У висліді нарад стверджено, що добра воля, виrozуміння і терпеливість Комітету за Правопорядок у намаганнях довести до єдности в українській громаді в ЗСА натрапляють тільки на вперту неуступчивість теперішніх речників УККА, отже і немає уже жадних виглядів на якесь порозуміння. Тому переговори треба вважати за закінчені і шукати іншої розв'язки.

Комітет за Правопорядок ще — як кажеться — без надії сподівався і заходів для якогось порозуміння не припиняв. Деяка затримка заіснувала тільки з незалежних від нього причин: недуга голови Комітету д-ра Івана Флиса, недуга і смерть мужа секретарки Комітету, Ольги Кузьмович, а відтак вакаційна пора. Щойно від вересня 1981 року та, йдучи на зустріч закликові СКВУ і наших Владик, Президія Комітету за Правопорядок відновила розмови з теперішніми речниками УККА і вони відбулися під час чергових двох зустрічей в днях 14-го серпня і 9-го жовтня 1981 року. Представниками УККА на першій зустрічі були І. Білинський і Л. Футала, та представник СКВУ, його теперішній президент мгр Іван Базарко. У другій зустрічі, крім названих взяли ще участь д-р А. Лозинський, О. Калиник і Я. Савка. Речниками Комітету за Правопорядок на обох зустрічах були: д-р І. Флис, І. Олексин, мгр І. Рожанковська, д-р Богдан Витвицький та Юрій Солтис.

За базу для продовжування розмов речники Комітету за Правопорядок з'ясували на письмі такі чотири справи:

1. Повний поворот до статуту та ухвал, які були правосильними по XII Конґресі.

2. Вибір комісії з членами по рівній частині з теперішнього УККА і Комітету за Правопорядок в УККА, яка мала б за завдання перевірити статут і правильник, щоб шляхом узгіднення їх уточнити, а де треба, поробити пропозиції змін, щоб у майбутньому не повторилися події перед і на XIII Конґресі. Комісія повинна закінчити свою працю в 6-місячному реченці.

3. До часу закінчення праці вищезгаданої комісії діють самостійно і незалежно обидві організації — УККА та Комітет за Правопорядок в УККА. Після закінчення праці комісії проголоситься скликання спільного XIV конґресу.

4. До відбуття нового Конґресу припиняються всякі санкції проти Відділів УККА, які заявили себе по стороні Комітету за Правопорядок в УККА.

Понад чотири тижні намарно очікувано заповідженої відповіді і становища УККА до цих пропозицій. Не одержавши її, Президія Комітету за Правопорядок на своїх нарадах 21-го листопада 1981 року розглянула ситуацію та прийшла до висновку, що з уваги на безвиглядність дальших переговорів для полагодження конфлікту та кризи в УККА і громаді, немає іншого виходу, як почати практичну підготову для створення відповідного керівного центру для зорганізованого життя в Америці. В тій цілі рішено одноодушно скликати на суботу, 19-го грудня 1981 року, Крайову Громадську Конференцію з участю представників 27-ох крайових організацій, що створили Комітет за Правопорядок в УККА, відділ УККА, які заявились по боці Комітету за Правопорядок в УККА та поодиноких громад.

Уміжчасі Президії Комітетові за Правопорядок передано відповідь Екзекутиви УККА на останні пропозиції Комітету за Правопорядок. Уже сама форма відповіді : на картці паперу без фірми УККА та без підпису викликувала застереження, а зміст відповіді говорить сам за себе, отже зацитуємо його вповні:

1. Екзекутива УККА стверджує, що на XIII Конґресі Українців Америки не схвалено жадних змін статуту УККА й тому у структурі УККА зобов'язує статут, схвалений на XIII Конґресі Українців Америки. У зв'язку з цим поворот до статуту, схваленого на XII Конґресі Українців Америки, безпредметний. Поворот до постанов XII Конґресу Українців Америки означав би заперечення постанов XIII Конґресу, а через те — визнання XIII Конґресу Українців Америки незаконним.

2. Екзекутива УККА погоджується на оформлення спільної статутової комісії з представниками організацій, які тепер не беруть участи в керівних органах УККА, з метою уточнити чи запропонувати доцільні зміни у статуті УККА. Згідно зі статутом УККА, кожна крайова організація має право вносити до Статутової комісії зміну статуту найдальше до шість місяців перед Конґресом Українців Америки, тому Статутова комісія мала б діяти в реченці, що його визначує статут УККА. Черговий Конґрес Українців Америки повинен відбутися на основі узгіднених пропозицій змін статуту.

3. Згідно з визначеною статутом структурою УККА і постановою Крайової Ради УККА з 21-го березня 1981 року, в системі УККА можуть діяти лише крайові та місцеві організації, установи та товариства, члени УККА. XIV Конґрес Українців Америки повинен відбутися у визначеному статутом реченці.

(Закінчення на стор. 3)

Як перебути сувору зиму?

Сувору зиму легше було перебути, якщо б громадяни вміли собі радити, пише „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 25-го січня. Тим часом холод і сніг вже спричинили смерть понад двох сотень людей і вибили з колії нормального функціонування — мільйони інших людей. І ось певні поради, як треба бути приготованим до суворости зими.

Вдома — перед сніговою бурею треба мати запаси палива, теплого одягу, води для пиття і їжі, яка не вимагає варіння ані тримання її в холодильні. Треба мати напоготові лямпки, що світять на батарейках; переносне радіо, тобто — теж на батарейках; свічки й сірники; пакунок з речами для швидкої допомоги; певні ліки, про які слід порадитися з вашим лікарем; додаткові коци й ковдри, найкраще вовняні чи пухові; мішки для спання; якісь огрівальники чи іншу систему огрівання, що не пов'язана ні з електрикою, ні з звичайною огрівальною системою в разі, якщо б ця остання попсувалася.

Якщо хтось у автомобілі — авто повинно мати додаткові речі для кризового стану; додаткові опони, ланцюги, лопати, додатковий теплий одяг, коци і спальні мішки, скриньку з речами першої допомоги, ручний ліхтарик, свічки й сірники, мішок з піском чи гравієм для посипання на льодовій чи засніженій дорозі.

Взимку треба одягатися найкраще у вовняні речі, пам'ятаючи, що кілька шарів одягу краще зберігають тепло при тілі, ніж одна грубша одіж. Коли людина йде з хати надвір, треба мати шапку на голові, бо через непокриту голову втікає від половини до трьох четвертин всього тепла тіла. Треба мати теплі рукавиці з одним великим пальцем, а не з п'ятьма. Їжа повинна бути збалянсована, яка при спаленні в організмі дає чимало тепла. Пити треба теплі рідини, не холодні, і не треба пити алкогольних напоїв, бо алкоголь пришвидшує втрату тепла з тіла.

Богдан Цимбалістий

ТАВРО БЕЗДЕРЖАВНОСТИ

VIII

Рівночасно український народ виявлявся заслабий, щоб зажити повним життям. Бацилі внутрішньої недуги невтралізували або і нищили те, що перші пробували творити. Шашелі підточували те, що робили будівничі. Так ми зависли між смертю і життям, борсаючись у власних конвульсіях.

В цій статті була спроба звести різні симптоми нашого хворого політичного організму під одну діягнозу, якою вважаємо відсутність почуття єдности, консенту між українцями, які інтеґрували б усіх українців у життєздатну, здорову спільноту. Замість єдности та згоди панує радше відчуженість, недовір'я і ворожість між групами, як теж поміж поодинокими українцями.

Рівночасно в цій статті була спроба знайти причини цієї політичної недорозвинености нашої спільноти. Кожна з цих причин вимагала б психологічно глибшої соціологічної і політичної аналізи. Це тема для майбутніх публіцистів, письменників і фахівців. Для пригадки наведу причини, які, на мою думку, не дозволили нам розвинутися в модерну політично зрілу націю.

1) Довга бездержавність, зокрема відсутність у нашій історії періоду, коли б усі українські племена, землі і верстви були об'єднані під однією сильною своєю центральною владою, не дала українцям нагоди навчитися думати категоріями цілости українських земель та єдности усіх мешканців України. Довговікова бездержавність не дала також українцям нагоди виплекати в собі таких громадянських чеснот, як сенс льояльности та пошани до авторитету своєї влади, як толерантність до різниць, як готовість до співпраці з іншими, основана на довір'ї до своїх земляків, до їх чесности, щирости, повновартости, без чого модерна демократична держава не може справно функціонувати.

Замість того довговікове поневолення залишило „намул" у думанні й поведінці більшости українців у формі самоненависти, посиленої ворожости, непевности й усяких форм надкомпенсати цих почуттів.

2) Життя українців віками між різними окупаціями і під впливами різних культур призвело до відчуження між ними.

3) Конечність боротьби за політичне відродження України внутрі самої української суспільности, тобто українців-самостійників проти українців, противників національно-політичної незалежности України, на тлі національно несвідомих і пасивних мас, посіяла ворожнечу, поглибила клясову прірву між різними верствами українського народу.

4) Довга традиція доносицтва і зрадництва тільки поглибила підозрілість і недовір'я між українськими людьми.

5) Неґативний вплив Донцова з його висміюванням згоди і компромісу між українськими політичними групами, його розбивання національно свідомої вже суспільности на „луччих" людей, тобто визнавців його доктрини, і всіх інших, що відважилися не погоджуватися з його ідеями, — всі ці причини довели до атмосфери глибокої недовіри, підозри і ворожости, які характеризують стосунки між українцями, зокрема між зорганізованими політичними групами.

Ніякі наші проповіді революції і навіть збройна боротьба — держави не створить. А якщо хвилево створить її, то не втримає, доки не буде в нас державницького, тобто політично зрілого думання, основною і найголовнішою рисою якого є почуття національного консенту, згоди. А це можливе тільки при акцептуванні всяких розходжень і різниць — культурних, віровизнаневих, політичних; можливе при визнанні права за кожним українцем мати свої погляди на таку чи таку справу без небезпеки бути за це засуджуваним як неповноцінний українець, як „несправжній" патріот. Психологічно основою такої настанови мусить бути довір'я до своїх земляків, до їх чесности, до їх щирої любови для спільної Батьківщини.

Якщо цей стан не зміниться, треба серйозно сумніватися, чи ми потрапимо самі встановити свою владу. Ми ж не в стані зорганізувати одного політичного проводу чи громадської централі, ми не вміємо зорганізувати одну школу в громаді чи влаштувати одне свято державности. Це все, живучи далеко від України і не маючи нагоди мати якісь користі з влади; що ж буде, коли буде нагода творити власну державу, коли можна буде мати справжню владу над іншими і мати якісь користі з неї? Якщо хтось не може тепер толерувати інших поглядів, якщо він не вміє підпорядкувати інтересів своєї групи інтересам загалу, якщо він вважає, що Україна мусить бути такою, як він або його група цю Україну уявляє, інакше „хай не буде ніякої", — то ніяк не можна сподіватися, що він свої настанови змінить, коли дійсно буде можливість творити державу.

Чому апелі до єдности не помагають?

Що серед українців бракує єдности, це теж не відкриття цієї статті. Вже гетьман Мазепа вказував на цю недугу української суспільности, яка стала причиною упадку нашої держави: „През незгоду всі пропали, самі себе звоювали". До єдиномислія, згоди і братерства між нашими соціяльними верствами закликав Тарас Шевченко: „Обніміте ж, брати мої, найменшого брата".

І в наш час про брак національної згоди нагадують нам наші церковні, громадські та політичні провідники, письменники і публіцисти. На цю тему появилося чимало статтей, писаних розумно, вдумливо й з болем душі. Про національну єдність молимося по храмах; півстоліття в наших церквах після Служби Божої увесь народ співає пісню-молитву „Боже, нам єдність подай". Співає набожно і зворушливо.

Проте ані побожні, зворушливі молитви, ані апелі до єдности, ані наші нарікання на її брак — цієї єдности не створили і не створять. Чому воно так? На мою думку — всі ці апелі, молитви і нарікання є в сфері абстракцій. Навіть ті, що нарікають на брак єдности, що моляться за єдність і закликають інших до неї, рідко застосовують ці вимоги до себе самих, рідко аналізують мотиви і наслідки власної поведінки на життя громади, рідко замислюються, як ту єдність конкретно в щоденному житті здійснювати. Доходить до того, що навіть ті, що нарікають на брак єдности, що апелюють до єдности, своєю поведінкою продовжують стан незгоди і його поглиблюють.

(Продовження буде)

Небувалий і знаменитий ювілей

Небагатьом людям дає Бог ласку прожити дев'ятдесят років. І коли пересічна людина осягне такого віку, всі рідні, друзі і знайомі святочно відзначують таку подію. Але коли це дев'ятдесятріччя визначної і загальношанованої людини, довголітнього в'язня московських тюрем і концтаборів, мученика за віру і націю, а сьогодні Голови Української Помісної Католицької Церкви, і хіба найбільшого живучого авторитету всієї української спільноти по цей і той бік залізної заслони, тоді такий ювілей набирає подвійного, потрійного, а то і почвірного значення. Уся українська спільнота приготовляється до святочного і гідного відзначення дев'ятдесятріччя Блаженнішого Патріярха, Отця Йосифа І.

Створився і Центральний комітет для приготування святкувань під протекторатом української католицької ієрархії. Але не всі можуть їхати до Риму, щоб там вшанувати ювілей таки в присутності Ювілята. Не всі можуть з'їхатися до Філядельфії. Але це не було б і побажане. В усіх українських громадах такі ювілейні імпрези повинні відбуватися; кожне українське серце повинно в той день злучуватися з достойним Ювілятом, який так багато зробив для нашої Української Католицької Помісної Церкви. Створив Український Католицький Центр у Римі, з Українським Католицьким Університетом з кількома філіями у світі. Під його проводом наша Церква набрала глибшої ідентичности, навіть в умовинах розсіяння.

Ідучи по цій лінії міркувань, ініціятивна група, що її очолює ред. В.Пасічняк, розпочала працю над приготуванням ювілейних святкувань дев'ятдесятріччя нашого Патріярха у стейті Ню Джерзі. Окремі делегації були на авдієнціях у митрополитів, Владики Стефана у Філядельфії, і Владики Мстислава у Бавнд Бруку, щоб отримати благословенство для цього почину.

У неділю, 13-го грудня 1981 р. відбулися ширші сходини представників багатьох організацій стейту для оформлення праці. Створено почесний комітет, до якого увійшли, між іншим, майже всі парохи українських католицьких церков у Ню Джерзі, і Діловий комітет, що складався із представників різних організацій, включно зі Стейтовою Радою УККА під головуванням ред. В.Пасічняка.

Дня 2-го січня відбулися другі сходини, вже оформленого комітету, де остаточно узгіднено рамки святкування уродин Патріярха. А саме у репрезентативній залі у північному Ню Джерзі, відбудеться дня, 14-го березня, в неділю, по полудні великий, репрезентативний концерт-академія у честь нашого Патріярха і Кардинала. В цій хвилині проходить робота робота над здійсненням детальної програми і переговорами з будучими її виконавцями; промовцями, мистцями музики і слова, особами, що займуться оформленням сцени тощо.

Уміжчасі, у відповідь на побажання і листування, прийшли і письма із митрополичих канцелярій вповні одобрюючі і благословляючі намір відзначення 90-річчя уродин Отця Йосифа І, Голови і Первоєрарха УКПЦ.

Митрополит Стефан, Архиєпископ і Митрополит, пише таке:

„Я невимовно радію, що Ви так віддано і пильно приготовляєтеся, щоб торжественно відзначити таку рідкісну річницю, тобто 90-ліття трудолюбивого нашого Блаженнішого Отця Йосифа... Тому, саме вже тепер організуємо під патронатом усіх наших Владик у ЗСА величаве крайове торжество, що відбудеться у Філядельфії, у неділю, 28-го лютого 1982 року...".

Очевидно, ми здаємо собі справу, що не всі вірні зможуть приїхати до Філядельфії, — тому доцільно буде, щоб по наших парафіях і осередках відбувалися торжества, присвячені вшануванню Ювілята, щоб якнайбільше вірних помолилося в намірені Ювілята й нашої Церкви. З цієї причини я благословлю працю усіх наших осередків, які будуть влаштовувати відзначування 90-ліття нашого любого Ювілята".

Митрополит Української Православної Церкви в ЗСА Мстислав пише:

„Не знаю, на коли саме визначена урочистіть відзначення 90-ліття народження Блаженнішого Владики Патріярха Иосифа. Волів би знати про це заздалегідь, щоб зробити все від мене залежне бути учасником тієї визначної у житті української нації події".

Коли Митрополит Мстислав писав своє письмо, Діловий ініціятивний комітет ще був не устійнив форми і часу святкування, що вже відомі сьогодні. Глибоко позитивне наставлення обоїх голів двох головних українських віроісповідань в ЗСА, католицько-помісного і православно-автокефального, повинно заохотити всіх українців доброї волі масово взяти участь у торжественному відзначенні 90-річчя з дня народин Патріярха Йосифа І, яке буде і релігійною національною маніфестацією наших почувань до Церкви, народу і достойного Ювілята, який сьогодні являється символом об'єднання в боротьбі за добро Церкви і нації.

М.Чировський

ГРУПИ ВІДОМОГО РУХУ ЗА ПОВНЕ ЗРІВНЯННЯ жінок у правах з чоловіками в Америці незадоволені кількістю призначених президентом Регеном жінок на пости у судівництві. Крім широко розреклямованого призначення до Верховного Суду Сандри О'Каннор, з 43-ох інших призначень Президента на федеральних суддів є ще лише одна жінка.

Марнування часу...

(*Продовження зі стор. 2*)

4. Усі Відділи УККА мають діяти зі статутом, правильником для Відділів УККА та дорученнями керівних органів УККА. Відділи які порушують постанови статуту, правильника і доручення керівних органів УККА, підлягають відповідним санкціям.

* * *

Сказане досі з'ясовує розвиток і стан зусиль Комітету за Правопорядок в УККА для досягнення тієї мети, для якої він був створений та про яку говорить його назва.

Усе це було предметом звітування та дбайливого розгляду на Громадській Конференції, яка відбулася в Ню Йорку в заповідженому раніше дні 19-го грудня 1981 року та яка в своїх резолюціях, між іншим доручила Екзекутиві Комітету за Правопорядок в УККА „Почати негайно потрібні заходи для підготови, скликання і переведення в 1982 році Крайової Української Конвенції та оформлення в її результаті відповідного репрезентативного Українського Крайового Кс[о]рдинаційного Центру в Америці, основні цілі і завдання якого визначить Конвенція". Для підготови такої Конвенції обрано відповідні комісії та рішено відкрити в Ню Йорку відповідне бюро.

Для кожного, хто орієнтується в ситуації та знає історію і передісторію того що сталося на XIII Конґресі Українців Америки, ясно, що іншого виходу та іншої розв'язки для теперішньої кризи в УККА тепер уже немає. Це бо, що сталося на XIII Конґресі, не мало жадних актуальних причин і було тільки остаточною спробою і намаганням ексклюзивного ідеологічно-політичного середовища Українського Визвольного, Фронту підпорядкувати собі і своїм наказам усе українське зорганізоване життя в Америці, подібно, як це сталося свого часу в Англії та як роблено такі спроби в інших країнах українського поселення. Для потвердження цього пригадаємо ще тільки дещо із опублікованих — на жаль з великим спізненням — деяких архівних документів.

І так, в опублікованій в „Українському Житті" ч. 14 з 15-го жовтня 1981 року „Заяві" співосновників і членів Головної Управи ООЧСУ з 30-го грудня 1949 року, отже 32 роки тому, між іншим сказано:

„...Завершенням впровадження ООЧСУ на „нові шляхи" був останній З'їзд, що відбувся 26-го і 27-го листопада 1949 року. До цього приготоване все із дрібничковою скрупулятністю. Делегати з відділів майже всі „свої". Поза відомом Головної Управи запрошено представників СУМА, яким після статуту ООЧСУ не прислуговувало право активної участи в З'їзді. Для більшої певности З'їзду по своїм плянам нарушувано статут та загально прийняті засади в перепроваджуванні зборів стільки разів, скільки цього було потрібно. І так, до Президії вибрано делегатів та членів уступаючої Управи. Голова, який відкрив З'їзд і мав проводити ним до часу вибору Президії, не передав проводу вибраному предсідникові, аж поки не перевів вибору комісій, які опісля мали рішаючий вплив на вибір нової Управи, резолюції та зміну статуту. До Головної Управи вибрано кількох людей, що не були делегатами, а одного, що був представником організації, якій не прислуговувало право мати делегатів...

... Ми, основники і бувші члени Головної Управи, були затривожені подіями в організації, за яку ми були відповідальні перед американськими властями і українським громадянством. Ми переконались, що вся ця робота, плянована і виконувана людьми, які службу Батьківщині розуміють як беззастережну відданість партії, була спрямована не на посилення праці для здійснення завдань ООЧСУ, але не опанування її зі середини та підпорядкування своїй партії. Наші спроби вговорити та переконати тих людей, що такі методи громадської роботи шкідливі і недоступні серед суспільности, яка звикла до взаємної пошани, волі і демократії, були надаремні..."

Заяву підписали: Тома Рудий, Михайло Іваник, Осип Труш, Григорій Бакуменко, Олександер Бісик, Семен Чорномаз, Мирон Леськів, Петро Задорецький та ін.

Отже, „перебрання" ООЧСУ почалося вже в 1949 році. Опісля, аж до XIII Конґресу Українців Америки в 1980 році, вже „перебране" ООЧСУ фірмувало спроби „перебирання" інших організацій. Основне „з'ясування" того „перебирання" в іншому і найбільш авторитетному архівному документі, у статті проф. д-ра Бориса Андрієвського „На переломі", написаній в 1956 році, але надрукованій у „Свободі" — знову ж на превеликий жаль — щойно після XIII Конґресу в чч. 12-19-го людого 1981 року, отже 25 років після її написання. Проф. д-р Б. Андрієвський, який сам був членом Проводу того угрупування і навіть очолював його політичну Раду, з великим знанням справи й авторитетно писав:

„...Організація (Українських Націоналістів, яку тепер очолює п. Ярослав Стецько та яка ідентифікується і діє в громадах під фірмою Українського Визвольного Фронту — РБ) розуміла громадську працю досить своєрідно. Вона найменше цікавилася суттю громадського органу чи його суспільним призначенням, здебільша розглядаючи його як арену для політичної гри. Там, де ми відчували силу, опановували громадську організацію цілком, а ті організації, де наших сил бракувало, ми робили форумом боротьби з іншими політичними групами. У всякому разі, наша участь в громадській праці обумовлялася не соціяльним обов'язком, а певними політичними і тактичними мотивами. Річ ясна, що йдучи до громадських організацій, ми ніколи не керувалися діловими міркуваннями, а через те і не цінували діловий елемент, здатний провадити цю нелегку працю. Одним помахом ми недавно повалили СУБ (Союз Українців Британії — примітка РБ) в Англії, вигнавши людей, що фактично на своїх плечах несли тягар його організації і щоденної праці... А тепер ми занесли нашу руку на УККА і, агітуючи не сплачувати національного датку, рішені повалити його тільки за те, що він уділив якісь субсидії УНРаді і УГВР. Нас не цікавить політична робота УКК серед українців в Америці, ми не цінуємо навіть того, що УКК є єдина організація в світі, яка в межах одної держави об'єднала чисто всі українські політичні групи, бо для нас УКК є тільки ареною політичної гри..."

Для кожного, хто сам за себе думає і спроможний об'єктивно оцінювати, цілком ясно, що таки справді „під сонцем нічого нового", що все це, що сталося на XIII Конґресі та що діється в нашій громаді сьогодні є тільки повторенням того, що сталося з ООЧСУ 32 роки тому, що почалося з УККА 25 років тому, та що повторюється постійно на форумі інших організацій, тепер ще зокрема на форумі УНСоюзу, як це свідчить хоч би опублікована в пресі Визвольного Фронту „Заява" 11 визвольнофронтівців, що є членами Головного Уряду УНС.

Підсумки і висновки

Який же вихід із теперішньої ситуації? Насуваються три можливості:

1. Продовжування дотеперішніх старань для привернення правопорядку в УККА; 2. Процесування за фірму УККА і 3. Вважати, що, — як казали старинні „верба льокута, кавза фініта", — слова були сказані, справа закінчена. Розгляньмо коротко ці три можливості.

1. Продовжування заходів для привернення правопорядку в УККА. — Дотеперішні старання, як і досвід минулого доказують й переконують, що все це тільки зайва витрата часу. Визвольний Фронт у своїй ідеології і в своєму поступуванні не знає компромісу, зокрема у відношенні до інакомислячих в рідному народі і в рідній громаді. Для теперішньої ситуації в УККА та в нашій громаді промовистою характеристикою може послужити стаття Богдана Лівчака „Верхи і низи", надрукована у жовтневому числі минулого року „Вісника ООЧСУ, офіціяльного органу того угрупування, яке довело до кризи в УККА. Відкликаючись на такий авторитет, як пані Стефанія Букшована, автор повторює за нею, що як у Церкві не може бути компромісу з дияволом, так і в нашій громаді не може бути компромісу з дияволорівним „т.зв. демократичним рухом". У статті м. і. дослівно сказано: „... Серед нашої громади є самостійницький і лівацько-ліберальний табори. Останній визнає УССР — московську колонію — за „самостоятельну". П-ні Букшована твердить, і це цілком зрозуміло, що тут годі шукати згоди з московськими вислужниками..." Подумати тільки: ОДВУ, УНС, УБС, СУА — 27 наших громадських організацій, всі, крім Визвольного Фронту, це „московські вислужники" ... Це є становище ООЧСУ, офіціяльний орган якого не публікує думок і тверджень інакомислячих. А втім, це тільки виразніше і простіше з'ясування того становища, що його займали теперішні визвольнофронтівські оречники УККА в розмовах з представниками Комітету за Правопорядок в УККА. Отже, в цьому відношенні вже таки справді „слова сказані — справа закінчена".

2. Друга можливість — це процес за фірму УККА. І ця справа була заторкнена на згадуваній вже Громадській Конференції в Ню Йорку 19-го грудня м. р. У чому справа? Вона в тому, що Визвольний Фронт на XIII Конґресі не „перебрав" УККА; він тільки зламанням статуту та всілякими незаконними потягненнями присвоїв собі фірму УККА, його дім і його фонди. Теперішній УККА, крім, можна б сказати, вкраденої фірми, не має ніякого відношення до того УККА, що був створений в 1940 році, зреорганізований на Другому Конґресі в січні 1944 року та який діяв до XII Конґресу в 1976 році. Пересмником того УККА є сьогодні Комітет за Правопорядок в УККА. Щобільше, теперішні речники УККА всією своєю історією — як це недвозначно свідчать і доказують архівні документи — та, зокрема, своєю поведінкою на XIII Конґресі доказали, що вони не є кваліфіковані навіть на членство в УККА. Схвалений на XII Конґресі УККА статут УККА в розділі II про „Членство" виразно постановляє, що „Кожна організація, яка бажає стати членом УККА, має підписати відповідну заяву, в якій, крім додержання інших постанов, що можуть бути визначені Екзекутивою, зобов'язується: а) визнавати і підтримувати засади влади ЗСА і їх Конституції; б) засудити і беззастережно противитися всім тоталітарним доктринам, рухам і таким формам уряду, які суперечать американським ідеалам і засадам (комунізм, анархізм, фашизм, нацизм, авторитарне партійне провідництво і т. д. ..."

3. Вкінці третя альтернатива — вважати справу розмов з теперішніми речниками УККА для привернення правопорядку в УККА за закінчені і дальші розмови в тій справі за зайву і безнадійну витрату часу та почати практичні заходи і підготову для привернення правопорядку в нашій громаді створенням відповідного координаційного Центру.

Громадська Конференція прийняла цю третю альтернативу, із притаманним для „лібералів" додатком: не замикати дверей для якогось евентуального порозуміння, якщо з боку теперішніх речників фірми УККА буде переконлива виявлена добра воля.

Але продовжувані тепер деякими членами УВФронту намагання „перебирати" інші організації свідчать про все інше, тільки не про їхню „добру волю".

Появилось нове число журналу „Бандура"

Журнал „Бандура" — це новинка на нашому книжковому горизонті і її треба привітати. Дуже охайно видрукований, на гарному папері з великою кількістю ілюстрацій. Зміст журналу, як і треба сподіватись від назви, присвячений кобзарському мистецтву.

Третє і четверте число, подвійне, присвячене Зіновію Штокалкові, бандуристові-віртуозові, який помер далеко від рідного краю в Ню Йорку 28-го червня 1968 року. По професії лікар, талановитий і надиво скромний, ніколи не чекав особистої слави. В першу чергу, його турбувало, щоб якнайбільше прислужитись популяризації бандури.

Лев Майстренко в передовій статті дуже детально представив творчий шлях З.Штокалка, як мистця-гуманіста, суспільно і політично поступової людини. Читач довідається дуже багато про одного з найбільш видатних бандуристів завдяки довготривалому знайомству і приятелюванню.

На протязі свого творчого шляху Штокалко зарانжував і обробив понад 300 пісень, дум і балад. Він був щедрим зі своїм талантом, бо дозволяв своїм друзям копіювати свої твори. Його найбільшою заслугою було відтворення стародавніх билин Київської Руси. Ім'я З.Штокалка залишиться незабутнім у віках.

Після цього слідують ноти: „Про козака Мамая", „Про Лебеденька", „Яром, хлопці, яром", його слова і музика. Крім його світлин є ще фотографія його з Ю. Сінґалевичем з 1940 року та спільна з С.Ластовичем, Ю. Сінґалевичем, В.Юркевичем і С.Ганушевським.

Обширна і цікава його власна стаття „Критичні завваги до стану сучасного кобзарства". На закінчення — „В пам'ять невмирущої слави бандуриста", стаття відомого бандуриста-віртуоза з Австралії Віктора Мішалова.

„Бандура і майстри - брати Гончаренки" — стаття надзвичайно цікава і багата відомостями виробу бандур В хронологічному порядку подано початки бандур аж до найбільш удосконаленої бандури в світі, яку недавно закінчив брат Петра Гончаренка Олександер. Найкращі знавці ось що сказали: „Звучання нової бандури як по силі, так і по якості перевищило звучання існуючих до цього часу бандур у великій мірі". Олександер Гончаренко написав довгу інструкцію до цієї бандури з усіма деталями і великим пляном. Охоче бажає передати свої знання молодшому поколінню і допомогти в навчанні виробу бандур.

Інформативного характеру стаття „Світове визнання кобзарського мистецтва" доказує нам, що бандура приваблювала діячів науки і літератури чужинців. „Бандура-символ нашої національної окремішности" - друга стаття В.Мішалова, молодого бандуриста з Австралії. У своїй обширній довідці Мішалов говорить про тяжкий історичний шлях України, та про безперервну боротьбу, яка породила своєрідні форми народного епосу. Думи і лицарські пісні передавались у народ мандрівними співцями-кобзарями. Тут він змальовує нам первісне видання „кобзи", яка тоді була дуже обмежена. Описує тернистий шлях народних кобзарів, лицарів українського національного руху.

Далі приходять дописи із різних закутків, де поселились бандуристи. Гурток бандуристів у Сиракюзах під керівництвом Христі і Уляни Клюфасів; кобзарський кружок з Манітоби.

Допис Ксені Йовик „Інтенсивний курс гри на бандурі в Ляшин" цікавий тим, що він відбувся при допомозі міста Монтреалю.

Добре опрцьована стаття Ольги Гаєцької „Думка продовжує традицію". Почавши з наших народних пісень, автор подав початки і розцвіт найбільш знаного хору в ЗСА „Думка"

Закінчується журнал інформаціями про продовження лекцій гри на бандурі Ю.Китастого.

Починаючи з наступного числа видання журналу перебере нова редакція під керівництвом д-ра Андрія Горняткевича з Едмонтону, Канада.

Адреса редакції: Dr. A. Horniatkevyc, The Canadian Institute of Ukrainian Studies, 335 Athabasca Hall, The University of Alberta, Edmonton, Alberta, Canada T6G 2E8.

Адреса адміністрації: School of Bandura, 84-82 164 th Street. Jamaica, N.Y. 11432. Передплата журналу „Бандура": 12 дол. в ЗСА і Канаді, в американській валюті.

М.Д.

МАЄ БУТИ „ЧОРНОМОРСЬКА ФЛЬОТА".

У статті А. Орликовського „З пошаною до маєстату української державности 1918 року", надрукований у числі 14-му „Свободи" з п'ятниці, 22-го січня, трапився друкарський „чортик". У третій шпальті третього абзацу, в третьому рядку, замість слів „У чорносотенній фльоті" треба читати — „У Чорноморській фльоті". — Ред.

ПЕРЕСУНЕНО ДАТУ СВЯТА ДЕРЖАВНОСТИ В ЙОНКЕРСІ

Йонкерс, Н. Й. — З огляду на погану погоду в дні 24-го січня, запляноване на цей день свято української державности не відбулося. Організатори — українські організації Йонкерсу, які діють під патронатом Відділу УККА, були змушені пересунути дату академії на 7-го лютого ц.р. Свято відбудеться у великій залі Дому СУМ-А при 301 Палісейд авеню о год. 4-ій по полудні. У програмі: апель комбатантських й молодечих організацій, святочна доповідь — д-р Микола Чировський; мельодеклямація — Оля Шкафаровська-Рудик; монтаж учнів Школи українознавства; виступ капелі бандуристів під диригентурою Володимира Юркевича та місцевого хору Осередку СУМ-А під керівництвом Оксани Ференц-Макаренко.

ХОЛОДНА ПОГОДА НА ФЛОРИДІ, ЯКА БУЛА причиною знищення цитрусових овочів і ярини у багатьох місцях стейту, спричинилась також до збільшення відсотку безробіття серед сільськогосподарських робітників. Офіційні чинники стейту заявили, що ситуація може ще більше погіршитися, бо власники великих садів і фарм не мають можливости затруднити такої кількости робітників, як минулими роками. Нормально в сезоні є великий попит на робітників. Тепер бюра, які затруднюють на роботу одне за одним припиняють тимчасово працю.

МИНУЛОГО РОКУ В ЛІТІ ВІДБУЛИСЯ парляментарні вибори в Ірляндії, які дали мінімальну перемогу двом партіям. Одначе створений ними уряд не проіснував довго. Уряд приготовив ощадностевий бюджет, метою якого було допомогти країні вийти з господарської кризи. Опозиція виступала гостро проти того бюджету й поставила внесок на вотум недовір'я урядові. Вотум недовір'я отримав один голос більшости в голосуванні, через що впав кабінет. Нові вибори розписано на 18-го лютого. Уступлення уряду прем'єра Ґаррета Фітцґеральда загострив внутрішню кризу в республіці Ірляндії й виявив її поважні внутрішні слабості. Ірляндська преса підкреслює сектярство ірляндської політики й невміння політичних лідерів станути понад груповими конфліктами й малозначними спорами. Прем'єр Фітцґеральд пробував впровадити в Ірляндії такі норми, які давали б змогу ліберальніше підходити до справ релігійних віровизнань. Значна частина населення Ірляндії підтримує домагання прилучити Олстер (Північну Ірляндію) до Ірляндської республіки. В Олстері велика більшість населення протестантська і Фітцґеральд сказав: „Коли б я був протестантом, я не знаю, як я міг би сприяти прилученню Олстеру до Ірляндії?"

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН ПОІНФОРМУВАВ у своєму інтерв'ю в американському телебаченні, що за його відомом державний секретар Александер Гейґ зустрівся таємно з віцепрезидентом Куби Карльосом Рафаелем Родріґезом. Зустріч та відбулася в Мехіко минулої осені. Була це перша від довгих років зустріч високих державних достойників обидвох країн. Коли Президент подав до публічного відома цю інформацію, Державний департамент заявив, що йому дотепер не було відомо про таку зустріч. Під час інтерв'ю, в якому Президент подав ту інформацію, йому поставлено дальший запит про дальші заходи на відтинку кубинсько-американських відносин. Президент відмовився подати точніші інформації, кажучи: „Ми входимо на терен, де я не можу коментувати. Я нічого не виключаю, як і нічого не заповідаю". Представники Державного департаменту подали зі свого боку до публічного відома, що останнім часом в портах Гавани виладовано величезні скрині, в яких могли бути приміщені частини до найновіших совєтських МІҐ-ів, приготованих до транспорту і скидання атомових бомб. Якщо провірка з американського боку потвердить той факт, тоді буде справа з очевидним зламанням із совєтського боку дотеперішніх домовлень і ЗСА мусітимуть інтервеніювати.

СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ УРЯД ФРАНЦІЇ ЗАКЛЮЧИВ новий договір з Совєтським Союзом на достави совєтського природного газу з Сибіру до Франції після вибудування великого газопроводу з Уронґой, де містяться резерви природного газу, до Західньої Европи. Побудову того газопроводу рішена договором між Західною Німеччиною і Москвою, але участь у ній будуть брати й інші европейські країни, а Західня Німеччина постачатиме основну масу кредитів — понад 10 більйонів долярів — труби й деякі інші потрібні матеріяли. Згідно з тим новим договором між Парижем і Москвою, Франція, починаючи 1984 роком, коли газопровід буде закінчено, доставатиме річно з СССР 280 більйонів кубічних стіп природного газу. За той договір Франції зробили закиди різні міжнародні чинники, в тому числі й американці. Президент Франції Франсуа Міттеран виступив в обороні того договору й заявив, що, на його думку, договір був для Франції конче потрібний з огляду на тривалу доставу пального для французького промислу та для домашніх потреб.

З ПРИЧИНИ БЮРОКРАТИЧНОЇ ФОРМАЛІСТИКИ в Ню Йорку знову замерзла на смерть людина і то на вулиці, бо поліціянти і працівники суспільної служби не могли отримати своєчасно судового дозволу, щоб перевести у безпечне, а головно тепле місце 60-річну Ребеку Смит і вона, хоронячись від холоду, накрилась знайденим на вулиці хідником, замерзла у великому картоні. Міські власті хотіли перевести її силою до одного зі шпиталів чи домів для старших і бездомних осіб, але формалісти звернули містові увагу, що для такої „операції" потрібний судовий дозвіл.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Архипастирські відвідини

На протязі другої половини листопада та на початку грудня 1981 року українські православні громади західніх ЗСА привітали у себе архиєпископа Константина, поділилися із ним своїми проблемами та досягненнями.

Владика відвідав у супроводі о. Л.Порендовського парафії міст Сан-Франсіско, Сіятлу, Портланду, Сан Дієго та Лос Анджелесу. У кожній із громад його зустрічали традиційним хлібом і сіллю та квітами діти . У містах Сан Франсіско та Лос Анджелес Владика святкував із парафіянами їхні празничні дні св. Михаїла,св. Андрея Первозванного.

У Сан Дієго Владику зустріла громада на чолі із настоятелем о. прот. Левом Порендовським, де Архиєпископ посвятив новопридбане церковне приміщення. У прийнятті в честь Владики взяв участь парох місцевої української католицької церкви о. Михайло Курило разом зі своїми численними вірними. Привітавши Владику, отець Курило повторив своє запевнення про спільне святкування 1000-річчя хрищення України в місцевій громаді.

Завершуючи свою довгу подорож у Лос Анджелесі, Владика Константин узяв участь у храмовому святі громади св. Андрея Первозванного, яка відзначала своє 30-річчя та „спалення позички". Численно були заступлені в урочистостях вірні парафії св. Володимира зі своїми настоятелями — прот. Петром Маєвським та Григорієм Підгурцем.

У своїх змістовних промовах Владика наголошував тему, згадану ним на Соборі Церкви цього року, — поглиблення віри та духовного оновлення. „Наскільки ми станемо кращими, настільки вартіснішими будуть наші святкування 1000-річчя хрищення України," — сказав він, закликаючи пам'ятати про умови, в яких перебуває наша батьківщина і мовчазний Київ із його скованими руками. „Мовчить Київ" — рефрен його проповіді у церкві.

Зворушливим був виступ і привіт о. Петра Маєвського, шістдесятиріччя висвячення якого Митрополитом Липківським незабаром відзначатиме Лос Анджелес. „Наші дороги, нарешті, сходяться," — сказав він під радісні оплески вірних обох громад, які довго чекали на юрисдикційне поєднання. Слова привіту висловив о. Г. Підгурець, о. Лев Перендовський. Настоятель о. прот. Степан Галик, закінчуючи привіти представників громад та установ, нагородив присутніх хвилинами естетичної насолоди — виступом церковного хору під керівництвом Григорія Галика, що виконав ряд українських народних пісень, запланованих на запис платівки, присвяченої 1000-річчю хрищення України.

Зустріч із народженим в Америці Владикою принесла взаємне духовне зближення високого церковного достойника зі своїми вірними. „Не дозвольте чекати довго до наступної зустрічі," — було загальним проханням до Архиєпископа.

О.Захарів

Щедрий Вечір у Гарварді

Кеймбридж, Масс. (ФКУ) — Хоч студенти і наукові співробітники Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ) звичайно виїздять на час Різдвяних свят додому, гарвардська українська родина завжди старається з нагоди того великого празника зійтись разом, щоб спільно провести час у святковій атмосфері.

Напередодні різдвяних вакацій сходяться всі (цього разу — 19-го грудня) в конференційній залі УНІГУ, яку прикрашується включно з ялинкою на почесному місці. На столах — кутя й інші різдвяні страви. Директор УНІГУ складає всім присутнім, яких звичайно є приблизно 50-60 осіб, побажання веселих свят і щасливого Нового року. А тоді колядують до пізньої години того приємного й чудового вечора. Між запрошеними на українську різдвяну гостину є теж професори й докторанти з різних департаментів університету.

На цьому, одначе, не закінчується. У перших тижнях січня повертаються усі знову до Кеймбриджу. Тоді ініціятиву перебирає проф. Франко Сисин. Кожного року, в сам Щедрий Вечір (18-го січня) він запрошує всіх до себе, якимось дивом з кімнат його помешакння зникають всі меблі, а з'являються столи та крісла. Застеляються столи скатертинами, запалюються свічки, й гарвардська українська родина засідає до другої Свят-Вечері.

Господар вітає всіх і по спільній молитві читає довший текст старо-українською мовою, який звеличає Святий Йордан. Грімке — „Христос Родився!". І починається вечеря, яка обов'язково складається з 12-ти страв. Кухнею та подаванням їжі „командує" проф. Сисин. Він — дійсний, усміхнений, добрячий господар.

Хоч страшено тісно (в невеликому помешканні 60 гостей), всі щасливі, радісні, перейняті святковим настроєм. Коляди лунають до пізньої ночі.

Ці гарвардські Щедрі Вечорі проф. Ф.Сисина стали вже тривалою традицією.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 7-го ЛЮТОГО 1982 р.

Аллентавн, Па. Річні загальні збори С-ва Пресв. Богородиці 151-ий Відд., о год. 3-ій по пол. при 141 Фурнац вул. в Аллентавні, Па. На порядку нарад: звіти Управи, дискусія над звітами, вибір нової Управи на 1982 р. Після Загальних зборів відбудуться Місячні для вибору делеґата на 30-ту Конвенцію УНС. У зборах візьме участь організатор УНС СТЕПАН ГАВРИШ. — Ева Камінська, гол., Анна Строт, секр.

НЕДІЛЯ, 14-го ЛЮТОГО 1982 р.

Філядельфія, Па. Річні загальні збори Т-ва ім. С. Петлюри 422 Відд., о год. 12-ій дня в залі церкви св. кн. Володимира при 6740Н. 5-ій вул. На порядку нарад: звіти Управи і К. Комісії, дискусія і вибір нової Управи на 1982 р. По Загальних зборах відбудуться Місячні для вибору делеґатів і заступників на 30-ту Конвенцію УНС. Проситься всіх чл. взяти участь в нарадах, під час яких присутнім буде організатор УНС СТЕПАН ГАВРИШ. Протопр. о. С. Біляк, гол., В. Євтушенко, секр.

Філядельфія, Па. Загальні річні збори Т-ва ім. Ів. Франка 83-ій Відд., о год. 1-ій по пол., в залі Дому Окружної Управи Філядельфійської Округи, при 5004 Н. Олд Йорк Рд., Філядельфія, Па. На порядку нарад: відчитання протоколу з минулих річних зборів, звіти голови, секретаря, касира і К. Комісії, дискусія, вибір Управи і К. Комісії на 1982 р. Опісля відбудуться Місячні збори під час яких буде вибір двох делеґатів і їх заступників на 30 Конвенцію УНС. С. Гавриш, гол., А. Кушнір, секр., Анна Козуб, кас., Ів. Кусин, гол. К. К.

Дітройт, Миш. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 292-ий Відд., о год. 1:30 по пол. в УНДомі. В програмі: вибір делеґатів на 30-ту Конвенцію УНС. Т. Тимочко, гол., С. Федик, фін. секр.

Денвер, Колорадо. Річні збори Т-ва ім. Лесі Укрїнки 226 Відд., о год. 12-ій дня в приміщенні Укр. Кат. Церкви, 41 Авеню і Шошон вул. По Річних зборах відбудуться Місячні, на яких вибереться делеґате і заступника на 30-ту Конвенцію УНС. Проситься про участь всіх членів. Управа.

Йонґстовн, Огайо. Річні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 230-ий Відд., о год. 3-ій по пол. у власній домівці, 914 Franklin Ave. На порядку нарад: звіт Управи за 1981 р. з Б-ва і Клюбу, дискусія, вибір нової Управи на 1982 р. По Річних зборах відбудуться Місячні у справі Клюбу та вибір делеґатів на 30-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. По зборах буде перекуска. М. Мартинишин, гол., Г. Курач. рек. сек., П. Ліщак, фін. секр.

НЕДІЛЯ, 28-го ЛЮТОГО 1982 р.

Міннеаполіс, Мінн. Річні загальні збори 385-го Відд., о год. 4-ій по пол. в Укр. Кредит. Кооперативі, 1121 Джексон стр. Н. Іст. Управа просить членів прибути, вислухати звітів, вибрати Управу на 1982 рік і делеґатів та їх заступників на 30-ту Конвенцію УНС. П. Ванаш, гол., Я. Карпяк, секр.

Ню Йорк, Н. Й. Річні звичайні загальні збори Т-ва ім. о. Агапія Гончаренка 204 Відд., о год. 3-ій по пол. в приміщенні Головної Управи „Самопоміч", 98 Друга Авеню в Ню Йорку зі звичайним порядком нарад. По закінченні Загальних зборів відбудуться збори для вибору делеґатів і заступників на 30-ту Конвенцію УНС. Присутність членів обов'язкова. — Управа Відділу.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!